

JATOR

e-ISSN: 2717-8951

Journal of Applied Tourism Research

Online, <https://dergipark.org.tr/tr/pub/jator>

Volume: 5(1), 2024

Lavanta kokulu köyün yaratıcı turizm potansiyelinin araştırılması¹

Investigation of the creative tourism potential of the lavender smelling village

Ülvan Özge Alkaya¹, Emre Yaşar²

¹Öğr., Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Isparta/Türkiye, e-mail: ozgealkaya7@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-9663-0321>

²Arş. Gör., Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Isparta/Türkiye, e-mail: emreyasar1852@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1573-0930>

Makale Bilgisi	Öz
<p>Araştırma Makalesi</p> <p>Gönderilme: 04 Nisan 2024 Düzeltilme: 12 Mayıs 2024 Kabul: 17 Mayıs 2024</p> <p>Anahtar kelimeler: Yaratıcı Turizm Kuyucak Köyü Isparta Turizm Turistler</p>	<p>Yaratıcı turizm, turistlerin yaratıcı deneyimlerini farklılaştırarak geliştiren ve sürdürülebilirliği öncelik olarak temel alan turizm çeşididir. Bu çalışmada da Kuyucak Köyü'nün yaratıcı turizm potansiyelinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemi uygulanmıştır. Yerel halk ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Kuyucak Köyü'nde yaratıcı turizm kapsamında gerçekleştirilmesi mümkün olan faaliyetler lavanta bakımı ve hasadı, gül bakımı ve hasadı, lavantadan taç, buket ve çanta yapımı, köye özgü gözleme, el işleri, sini böreği, lavanta ve gül yağı çıkarmadır. Kuyucak Köyü'nde nisan ile ağustos ayları içerisinde hem lavanta hem gül ile ilgili faaliyetlere yaratıcı turistler katılabilmektedir. Lavanta desenli çanta, köye özgü gözleme, el işleri ve sini böreği gibi faaliyetler ise yıl boyu yapılabilmektedir. Katılımcıların tamamı Kuyucak Köyü'nün yaratıcı turizm tanıtım çalışmalarının yeterli olmadığını savunmaktadır. Konaklama tesislerinin yeterliliği konusunda ise katılımcılar farklı düşüncelere sahiptir.</p>

Article Info	Abstract
<p>Research Article</p> <p>Received: 04 April 2024 Revised: 12 May 2024 Accepted: 17 May 2024</p> <p>Keywords: Creative Tourism Kuyucak Village Isparta Tourism Tourists</p>	<p>Creative tourism is a type of tourism that differentiates and develops the creative experiences of tourists and prioritizes sustainability. This study aims to determine the creative tourism potential of Kuyucak Village. Qualitative research method was applied in the study. Interviews were conducted with local people. Activities that can be carried out within the scope of creative tourism in Kuyucak Village are lavender care and harvest, rose care and harvest, making crowns, bouquets and bags from lavender, village-specific pancakes, handicrafts, sini pastry, and extraction of lavender and rose oil. Creative tourists can participate in activities related to both lavender and roses in Kuyucak Village between April and August. Activities such as lavender-patterned bags, village-specific pancakes, handicrafts and sini pastry can be done throughout the year. All participants argue that the creative tourism promotion activities of Kuyucak Village are not sufficient. Participants have different opinions about the adequacy of accommodation facilities.</p>

Kaynak gösterimi: Alkaya, Ü. Ö. & Yaşar, E. (2024). Lavanta kokulu köyün yaratıcı turizm potansiyelinin araştırılması, *Journal of Applied Tourism Research*, 5(1), 21-27.

¹ Bu çalışma, TÜBİTAK 2209-A "Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme" programı kapsamında (1919B012305766 başvuru numaralı "Lavanta Kokulu Köyün Yaratıcı Turizm Potansiyelinin Araştırılması" adlı/Yürütücülüğünü ISUBÜ Turizm Fakültesi, Turizm Rehberliği bölümü öğrencisi Ülvan Özge ALKAYA'nın ve Danışmanlığını ISUBÜ Turizm Fakültesi, Turizm Rehberliği bölümü öğretim elemanı Arş. Gör. Emre YAŞAR'ın yapmış olduğu proje) desteklenmiştir.

Giriş

Teknoloji ve ekonomi alanındaki gelişmelerin etkisi sonucunda bireylerin beklentileri değişerek farklılaşmaktadır. Bireyler sosyal yaşam içerisinde kendilerine anlam katmasını umdukları yenilikleri aramaktadır (Hung vd., 2016). Aslında bireyler tarafından aranan şey yeni deneyimdir (Ilincic, 2014). Sıradan hale gelen deneyimlerinin ötesine geçmeyi arzulayan bireyler sosyal yaşamlarının her alanında arayışlarına devam etmektedir. Bu alanlardan birisi de turizmdir (Akşit Aşık, 2014). Turizm faaliyetleri kapsamında bireyler yani turistler klasik tatil anlayışının dışında beklentiye sahiptir (Zoğal ve Emekli, 2017). Turistlerin beklentisi, özgün bir deneyim yaşayarak keyifli bir zaman geçirmektir. Bu noktada, yaratıcı turizm turistlere yardımcı olmaktadır (Küpeli, 2017).

Turizm anlayışına farklı bir bakış açısı sunan yaratıcı turizm, turistlerin deneyimlerini sürdürülebilirliğe uygun olarak yenileştirmektedir (Duxbury vd., 2020). Yaratıcı turizm, turistlerin destinasyonlara özgü kültürel unsurları ve yerel halkın gündelik yaşamlarındaki faaliyetleri deneyimlemesini içermektedir (Richards, 2011). Böylelikle, turistler hem deneyimlerini farklılaştırarak zenginleştirmekte hem de yerel halkla olan ilişkileri geliştirmektedir (Maitland, 2010). Turistlerin aktif öğrenmeleri odaklı gerçekleşen yaratıcı turizm otantik deneyimleri ve unutulmaz anların yaşanmasını sağlamaktadır (Altınay ve Dinçer, 2017). Çünkü yaratıcı turizm ile birlikte turistler destinasyonda kendilerini o bölgenin bir insanı olarak görebilmektedir ve hissedebilmektedir (Okutan, 2022). Bu olumlu katkılar sayesinde yaratıcı turizm yerel alanları turistler için çekici bir konuma getirmektedir (Tan vd., 2014).

Yaratıcı turizmin turizm faaliyetleri içerisinde görünür hale gelerek yaygınlaşması hem destinasyonlar hem de uluslararası ve ulusal alan yazında araştırmacılar tarafından yaratıcı turizme yönelik ilgi artışına neden olmuştur (Dean ve Suhartanto, 2019). Ulusal alan yazında yaratıcı turizm üzerine çeşitli araştırmalar yapıldığı görülmektedir. Bu araştırmalarda teorik olarak yaratıcı turizm (Akdu, 2019; Akşit Aşık, 2014; Küpeli, 2017; Okutan, 2022), coğrafi açıdan yaratıcı turizm (Zoğal ve Emekli, 2017), geleneksel el sanatları ve yaratıcı turizm (Akpulat ve Üzümcü, 2020; Altınay ve Dinçer, 2017) gibi konulara yoğunlaştığı görülmektedir. Bazı araştırmalarda ise destinasyonlar özelinde yaratıcı turizm potansiyeli belirlenmiştir. Gözgeç (2017), Şirince'nin, Güven (2016) Antalya'nın, Akpulat ve Üzümcü (2020) Ödemiş'in, Karademir (2022) Kahramanmaraş'ın yaratıcı turizm potansiyelini incelemiştir.

Yaratıcı turizm üzerine gerçekleştirilen araştırmalarda da görüldüğü üzere Isparta destinasyonuna yönelik bir araştırma bulunmamaktadır. Bunun yanı sıra Kuyucak Köyü üzerine de yaratıcı turizm kapsamında bir araştırma gerçekleştirilmemiştir. Kuyucak Köyü gül ve lavanta üretimiyle ön plana çıkan ve son yıllarda turistler tarafından sıklıkla tercih edilen bir destinasyondur (Ergen, 2022). Isparta özelinde turizm açısından önemli çekim noktası olan Kuyucak Köyü'nün turizm faaliyetleri çeşitliliğinin artırılması bölgedeki paydaşlara ciddi katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu kapsamda, araştırmanın temel amacı Kuyucak Köyü'nün yaratıcı turizm potansiyelinin belirlenmesidir. Bu araştırma ile birlikte Kuyucak Köyü'nde teorik ve uygulama açısından yaratıcı turizm farkındalığının geliştirilmesi hedeflenmektedir.

1.Kavramsal Çerçeve

Yaratıcı turizmi kavramsal olarak ilk kez Pearce ve Butler (1993) kullanmış olsa da yaratıcı turizmin ilk tanımlanması Richards ve Raymond (2000) tarafından yapılmıştır. Bu tanımlamada yaratıcı turizm, turistlerin derin ve anlamlı deneyim sağlama hedefiyle kültürel turizmin bir uzantısı olarak açıklanmaktadır (Richard ve Wilson, 2006). İlk tanımlamadan sonra da yaratıcı turizm üzerine farklı tanımlama girişimleri olmuştur. Yaratıcı turizm; turistlerin deneme ve öğrenmeye aktif katılımları ile yaratıcılık düzeylerini artırma girişimi (Unesco, 2006), turistlerin yereldeki faaliyetlere katılımını destekleyerek yerel halk ile ilişkileri geliştiren turizm faaliyeti (Richards, 2011), bir destinasyonun kültürünü ve yaşamını yerel halkla etkileşim içinde deneyimleme fırsatı veren turizm türü (Akşit Aşık, 2014), kitlesel kültür turizmine tepki olarak ortaya çıkan ve turistlerin tatillerinde deneyimini artırmayı amaç edinen anlayıştır (Duxbury vd., 2020). Tanımlamalarda öne çıkan deneyerek öğrenme, yaratıcılık, katılım gösterme ve yerel halkla ilişkileri geliştirme unsurlarıdır. Ayrıca tanımlardan yaratıcı turistlerin profili hakkında da bilgi elde edilebilmektedir.

Yaratıcı turistler öğrenmekten keyif alan, becerilerini geliştirme motivasyonu olan, deneyimlerini zenginleştirme olasılığı olan destinasyonları seçen, yerel halkla iletişim kurmaya açık olan bireylerdir (Güven, 2016). Tan vd. (2014) ise yaratıcı turistleri yenilik arayışında olan, bilgi ve yeteneklerini geliştirmek isteyen, öğrenmenin katkılarına inanan, sürdürülebilirliği benimseyenler olarak tanımlamaktadır. Yaratıcı turistler aktif bir şekilde otantik deneyim arayışında olan bireylerdir (Jelincic ve Žuvela, 2012). Akşit Aşık (2014) yaratıcı turistlerin belirli özellikleri olduğunu ifade etmektedir. Buna göre yaratıcı turistler; somut olmayan kültürel miras unsurlarına ilgi duyan, kişisel gelişime önem veren, meraklı, anlam odaklı, doğaya karşı bilinçli bireylerdir.

Yaratıcı turizmin turistler için birtakım faydaları bulunmaktadır. Yaratıcı turizm turistlerin deneyimlerini geliştirerek yaratıcılıklarını artırmaktadır (Duxbury ve Richards, 2019). Turistler yereldeki günlük yaşamı öğrenme fırsatı öğrenmektedir. Böylece daha akılda kalıcı bir deneyim fırsatı elde etmektedirler (Hung vd., 2016). Yaratıcı turizm ile destinasyon ve yerel halk da bazı kazanımlar elde etmektedir. Bunlar (Akşit Aşık, 2014; Ohridska ve Ivanov 2010; Richards, 2019): Yaratıcı turizm ile birlikte özellikle yerel alanlardaki kültürel değerlerin üretimi ve devamlılığı sağlanmaktadır. Yerel halk kendi öz değerlerinin önemliliğini kavrayarak sürdürülebilir bir anlayışla üretime devam edebilmektedir. Kültürel değerlerin ve yerel halkın günlük faaliyetleri turizm kapsamında değerlendirilebilmektedir. Yerel halkın istihdam olanakları artmakta ve ekonomik faaliyetleri çeşitlilik kazanmaktadır. Yaratıcı turizmin gerçekleştiği alanların destinasyon imajı gelişmektedir.

Turistlere, destinasyona ve yerel halka pozitif kazanımlar sunan yaratıcı turizmde gerçekleştirilen faaliyetler dört ana başlıkta açıklanmaktadır. Bunlar: geleneksel kültür ve tarihi ve kültürel miras, sanat, kültürel endüstriler ve yaratıcı faaliyetlerdir. Geleneksel kültür ve tarihi ve kültürel miras kapsamında el sanatları, tarihi, kültürel ve doğal miras, geleneksel mutfaktan oluşmaktadır. Sanat başlığında resim, heykel gibi görsel sanatlar ve tiyatro, dans gibi performans sanatları yer almaktadır. Kültürel endüstriler de ise film, belgesel gibi görsel içerikler, müzik ve yayıncılık bulunmaktadır. Son başlık olan yaratıcı faaliyetlerde de tasarım ve yaratıcı hizmetler vardır (Akşit Aşık, 2014).

Ohridska ve Ivanov (2010) yaratıcı turizm modelini oluşturmuştur. Bu model arz faktörleri, talep faktörleri, somut faydalar ve soyut faydalar olmak üzere dört başlıktan oluşmaktadır. Arz faktörleri yaratıcı endüstriler, kültürel çeşitlilikler, yerele ait kültürel alternatifler, yerel sanatlar, ağırlama, yerel turizm yatırımları, kültürel turizm kaynakları ve diğer turizm türlerinden oluşmaktadır. Talep faktörleri katılım, yaratıcılık, yenilik, miras unsurlarının korunması, özgünlük, iletişim, kültürel bağlılık ve kültür turizmini kapsamaktadır. Yaratıcı turizmin somut faydaları sürdürülebilirlik, kültürel kazanç, Pazar genişletme, yenilik, miras koruma, görünürlük, ihracattır. Yaratıcı turizmin soyut faydaları kültürel değerlerin korunması, sosyal kazanç, kültürel kimlik, kültürel alışveriş, kültür çeşitliliği, ahlaki ve manevi değerlerdir.

2.Yöntem

Lavanta bahçeleri ile son dönemlerde popüler olan ve ziyaretçilerin yoğun ilgisini çeken Kuyucak Köyü Isparta'nın Keçiborlu ilçesinde bulunmaktadır. Isparta il merkezi ile 50 kilometre mesafe uzaklıkta yer alan Kuyucak Köyü lavanta ve gül bahçeleri ile dikkat çekmektedir. Yerel halk lavanta ve gül üretimi ile geçimini sağlamaktadır. Lavanta ve gül hasadı sonucunda krem, sabun, kolonya gibi ürünler elde edilmektedir. Hasat öncesinde ise ziyaretçiler tarafından fotoğraf çekilmek için bahçelere yoğun bir ilgi söz konusudur (Türkiye Kültür Portalı, 2024). Kuyucak Köyü'nün tanınırlığının artması akademik alanda da karşılık bulmuştu ve Kuyucak Köyü üzerine çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Bu araştırmalarda Kuyucak Köyü'nün kırsal turizm (Bozok ve Karaman, 2018; Kılınç, 2022; Ongun vd., 2018), toplum temelli turizm (Yordam ve Düşmezkalender, 2019), tarım turizm (Ceylan ve Somuncu, 2021) potansiyelinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Kuyucak Köyü'nün yaratıcı turizm potansiyelinin belirlenmesi üzerine araştırma eksikliği görülmektedir. Bu araştırma, Kuyucak Köyü'nün yaratıcı turizm potansiyelini belirleme amaçındadır. Kuyucak Köyü'nün yaratıcı turizm potansiyelinin yerel halkın bakış açısından öğrenilmesi amaçlanmaktadır. Bireylerin yaratıcı turizm hakkındaki düşüncelerini açığa çıkarmak söz konusu olduğu için bu araştırmada nitel araştırma yöntemi benimsenmiştir. Bireylerin konu veya durum fark etmeksizin düşüncelerini detaylı öğrenmek için nitel araştırma yönteminde yer alan yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmaktadır (Şahin ve Gürbüz, 2018). Yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinde araştırmacı önceden belirlediği sorular ile görüşmeye başlamaktadır ve katılımcının yanıtlarına göre devam etmektedir. Bu kapsamda ilk olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturulmuştur.

Görüşme formunda dört demografik soru ve katılımcıların yaratıcı turizm hakkında düşüncelerini öğrenmek için 3 soru bulunmaktadır. Kuyucak Köyü'nün yaratıcı turizm potansiyelini belirlemek için oluşturulan üç soru Güven (2016), Gözgeç (2017) çalışmalarının incelenmesinden sonra belirlenmiştir. İlk soru, yaratıcı turistlerin Kuyucak Köyünde katılmaları mümkün olan etkinlikleri belirlemek için tasarlanmıştır. İkinci soru, yaratıcı turistlerin Kuyucak Köyünde konaklamalarını belirlemek için belirlenmiştir. Üçüncü soru ise Kuyucak Köyü'nün yaratıcı turizm tanıtımını tartışmak için oluşturulmuştur. Görüşme formundaki sorular şu şekildedir;

1. Yaratıcı turizm için gelen turistler Kuyucak Köyünde hangi faaliyetlere katılabilir?
2. Yaratıcı turizm için gelen turistlerin konaklaması açısından Kuyucak Köyü yeterli özgün tesise sahip mi?
3. Kuyucak Köyü'nün yaratıcı turizm açısından tanıtım çalışmaları sizce yeterli mi?

Araştırmada, amaçlı örneklem kullanılmıştır. Amaçlı örnekleme katılımcıların amacına uygun olarak belirli kriterler kapsamında seçilmesi esastır (Bernard, 2017). Bu araştırmada da katılımcıların seçilmesinde temel kriter

vardır. Bu kriter, katılımcıların Kuyucak Köyü'nde yaşamına devam ediyor olmasıdır. Kuyucak Köyü'nde yaşamını sürdürmeyen katılımcılar ile görüşmeler yapılmamıştır. Bu kriter kapsamında yerel halktan 7 birey ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırma yönteminde görüşmeler belirli bir tekrar içerisinde devam ettiğinde ve araştırmacı yeterli veri doygunluğuna eriştiğini anladığında katılımcı sayısını artırmaya gerek yoktur (Miles ve Huberman, 1994). Marshall (1996), katılımcıların yanıtları tekrara düşmeye başladığında görüşmelerin tamamlanması gerektiğini belirtmektedir. Creswell (2013) ise görüşmelerde 5-25 arası katılımcının yeterli olduğunu açıklamaktadır. Bu bilgiler dahilinde araştırmada görüşmeler 7 katılımcı ile tamamlanmıştır. Araştırma için Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan 25.10.2023 tarihli, 04 sayılı kararla etik kurul onayı alınmıştır.

Görüşmeler 02.04.2024-03.04.2024 tarihleri arasında katılımcıların ve araştırmacının uygun olduğu zaman diliminde gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler yapılmasından önce turizm rehberliği öğrencilerinden seçilen bir grup ile Kuyucak Köyü ziyaret edilmiştir. Görüşmeler başlamadan önce katılımcılara araştırma konusu hakkında bilgi verilmiştir. Görüşmelere katılan katılımcılar gönüllülük esasına dayalı olarak araştırmaya katılmış ve görüşme kayıtlarının alınmasını kabul etmişlerdir. Görüşmelerin tamamlanmasından sonra kayıtlar yazıya aktarılmış ve daha sonrasında bir kez kayıt ve yazı kontrolü yapılmıştır.

Katılımcıların demografik nitelikleri Tablo 1'de gösterilmektedir. Katılımcıların 6'sı erkektir. Katılımcıların yaşları 27-80 ve eğitim durumları ise ilkokul ile lisans arası farklılık göstermektedir. Katılımcıların mesleklerinde ise işletmeci (4) ağırlıklıdır.

Tablo 1. Katılımcıların demografik özellikleri

Katılımcı	Cinsiyet	Yaş	Eğitim	Meslek
K1	Erkek	43	Lise	İşletmeci
K2	Kadın	40	İlkokul	İşletmeci
K3	Erkek	60	Ön lisans	Emekli
K4	Erkek	36	Lise	Muhtar
K5	Erkek	80	İlkokul	Emekli
K6	Erkek	27	Lisans	İşletmeci
K7	Erkek	30	Lisans	İşletmeci

3.Bulgular

Katılımcılara ilk olarak yaratıcı turizm ne olduğu ve neleri içerdiği bilgisi verilmiştir. Daha sonra Kuyucak Köyü'nde yaratıcı turizm faaliyetlerinin neler olduğu sorulmuştur. Tablo 2'de Kuyucak Köyü'ndeki yaratıcı turizm faaliyetleri gösterilmektedir. Katılımcıların ifadelerine göre Kuyucak Köyü'ndeki yaratıcı turizm faaliyetleri lavanta bakımı ve hasadı, gül bakımı ve hasadı, lavantadan taç, buket ve çanta yapımı, köye özgü gözleme, el işleri, sini böreği, lavanta ve gül yağı çıkarmadır.

Tablo 2. Kuyucak Köyü'nde gerçekleştirilebilecek yaratıcı turizm faaliyetleri

Yaratıcı Turizm Faaliyetleri	K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7
Lavanta bakımı	✓	✓	✓	✓	✓		✓
Lavanta hasadı	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Gül bakımı	✓	✓	✓	✓			
Gül hasadı	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Lavantadan taç, buket yapımı	✓	✓		✓			
Lavanta desenli çanta	✓	✓					
Köye özgü gözleme	✓	✓					
El işleri (torba, işleme)			✓	✓			
Sini böreği			✓	✓	✓		
Lavanta yağı çıkarma						✓	✓
Gül yağı çıkarma						✓	

Kuyucak Köyü'ndeki yaratıcı turizm faaliyetlerinin gerçekleştirilme dönemleri Tablo 3'de gösterilmektedir. Kuyucak Köyü'nde nisan ile ağustos ayları içerisinde hem lavanta hem gül ile ilgili faaliyetlere yaratıcı turistler katılabilmektedir. Lavanta desenli çanta, köye özgü gözleme, el işleri ve sini böreği gibi faaliyetler ise yıl boyu yapılabilmektedir.

Tablo 3. Yaratıcı turizm faaliyet dönemleri

Yaratıcı Turizm Faaliyeti	Gerçekleştirme Dönemi
Lavanta bakımı	Nisan-Mayıs
Lavanta hasadı	Temmuz-Ağustos
Gül bakımı	Nisan-Mayıs
Gül hasadı	Mayıs-Haziran
Lavantadan taç, buket yapımı	Temmuz-Ağustos
Lavanta desenli çanta	Yıl boyu
Köye özgü gözleme	Yıl boyu
El işleri (torba, işleme)	Yıl boyu
Sini böreği	Yıl boyu
Lavanta yağı çıkarma	Temmuz-Ağustos
Gül yağı çıkarma	Mayıs-Haziran

Kuyucak Köyü'ndeki yaratıcı turizm faaliyetlerinin belirlenmesinde sonra Kuyucak Köyü'nün yeterli özgün konaklama tesisine sahip olup olmadığı belirlenmiştir. Kuyucak Köyü'nün konaklama tesisi yeterlilik durumu Tablo 4'de gösterilmektedir. Katılımcılar Kuyucak Köyü'ndeki konaklama tesisinin yeterliliği konusunda farklı düşüncelere sahiptir. Konaklama tesisinin yeterli olduğunu düşünen katılımcılar turizm faaliyetlerinin yoğun olduğu dönemlerde herhangi bir sıkıntı olmadığını ve gelen turistlerin halihazırda köyde kalmadıklarını belirtmektedir. K7, konaklama tesis sayısının yeterli olduğunu ve Kuyucak Köyü'ne talebin azaldığını belirtmektedir. *''Talebin olduğu dönemlerde bile konaklama tesisleri yeterliydi. Zaten şu an talep az artan maliyetlerden dolayı. Gelenler kalmadan günü birlik uğrayıp fotoğrafını çekerek gitmeyi tercih ediyor.''* (K7).

Konaklama tesisinin yetersiz olduğunu düşünen katılımcılar ise özgün konaklama tesisi olmadığını belirtmektedir. Fakat, turistlerin de özgün konaklama tesisi talebinde değişken oldukları vurgulanmaktadır. K4 *''Turistler özgün şey istiyorlar ama daha sonra çok demode olmuş diyorlar, beğenmiyorlar. Özgün olsun istiyorlar ama şartları da 5 yıldızlı otelle aynı olsun talepleri var.''* ifade etmektedir.

Tablo 4. Konaklama tesis yeterliliği

Konaklama Tesisi	Katılımcılar
Yeterlidir	K3, K5, K6, K7
Yeterli değildir	K1, K2, K4

Katılımcılara son olarak Kuyucak Köyü'nün yaratıcı turizm açısından tanıtım çalışmalarının yeterli olup olmadığı sorulmuştur. Tablo 5'de yaratıcı turizm tanıtım çalışmalarına ilişkin bilgiler gösterilmektedir. Katılımcıların tamamı Kuyucak Köyü'nün yaratıcı turizm tanıtım çalışmalarının yeterli olmadığını savunmaktadır. Katılımcılar, Kuyucak Köyü için tanıtım çalışmaları konusunda yetersiz kaldığını belirtmektedir.

Tablo 5. Tanıtım yeterliliği

Yaratıcı Turizm Tanıtları	Katılımcılar
Yeterli değil	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7

4.Sonuç

Yaratıcı turizm, turistlerin yaratıcı deneyimlerini farklılaştırarak geliştiren ve sürdürülebilirliği öncelik olarak temel alan turizm çeşididir. Bu çalışmada da Kuyucak Köyü'nü ziyaret gerçekleştirecek olan turistlerin yaratıcı deneyimlerini nasıl farklılaştırabileceği, hangi etkinliklere ne zaman katılabileceği belirlenmiştir. Ayrıca Kuyucak Köyü'nün konaklama tesisi ve tanıtım yeterliliği de araştırma kapsamında incelenmiştir. Kuyucak Köyü'nde yaratıcı turizm kapsamında gerçekleştirilmesi mümkün olan faaliyetler lavanta bakımı ve hasadı, gül bakımı ve hasadı, lavantadan taç, buket ve çanta yapımı, köye özgü gözleme, el işleri, sini böreği, lavanta ve gül yağı çıkarmadır. Lavanta ile ilgili faaliyetler Kuyucak Köyü ile özdeşleşmiş durumdadır. Köy halkının önemli bir kısmı Kuyucak Köyü'nün turizm açısından çekici bir destinasyon olmasından itibaren lavanta tarımı ile ilgilenmektedir (Tarhan vd., 2019). Lavanta üretiminin nispeten kolay olmasının yanında turistler açısından görsel şölen sunması Kuyucak Köyü'nün lavanta özelinde imajının oluşmasına destek olmaktadır (Kılınç, 2022). Lavanta yağının çıkarılması (Bozok ve

Karaman, 2018) ve lavantadan çeşitli ürünlerin yapılması da (Ergen, 2022) Kuyucak Köyü'nün yaratıcı turizm potansiyeline katkı sağlamaktadır.

Lavanta ile ilgili faaliyetlerin haricinde güle ilişkin faaliyetlerde Kuyucak Köyü için önemlidir (Ongun vd., 2018). Gül sadece Kuyucak Köyü için değil Isparta'nın markalaşmasında da başlıca unsurlardandır (Uzun ve Demir, 2019). Gül bakımı ve hasadının lavantadan önce gerçekleşmesi Kuyucak Köyü'nün turizm dönemine alternatif sunarak turizm sezonunu genişletmektedir. Lavanta ve gül ile ilişkin yaratıcı faaliyetlerin yanı sıra köye özgü gözleme, el işleri, sini böreği gibi sanatsal ve gastronomik ürünler de bulunmaktadır. Yaratıcı turizm açısından el sanatlarının varlığı önemlidir. Yaratıcı turizm ile birlikte turistler el sanatları öğrenerek deneyimlemektedir (Akpulat ve Üzümcü, 2020). Kuyucak Köyü'nde de yerel halkın yaptığı el işleri bu şekilde yaratıcı turistlere sunulabilir. Benzer şekilde gastronomik ürünler olan gözleme ve sini böreği de yaratıcı turistlere tanıtılarak öğretilir.

Araştırmanın bir diğer bulgusuna göre Kuyucak Köyü'nün konaklama tesisi yeterliliği açısından çelişkili bir durum söz konusudur. Konaklama tesislerini yeterli olarak gören katılımcıların düşüncesine göre turistler Kuyucak Köyü'nde çok kısa sürelerde kalmakta ve fotoğraflarını çektikten sonra ayrılmaktadır. Bu nedenle mevcut konaklama tesisleri yeterli olmaktadır. Kuyucak Köyü'nde konaklama tesislerin yetersiz olduğunu belirten katılımcılar ise konuya turistlerin beklentileri açısından yaklaşmaktadır. Katılımcılar, turistlerin özgün konaklama isteklerinin olduğunu fakat daha sonra özgün olarak sunulanların turistler tarafından demode olarak nitelendirildiğini belirtmektedir. Bozok ve Karaman (2018), Kuyucak Köyü'nde konaklama tesislerinin yetersiz olduğunu söylemektedir. Benzer şekilde Ongun vd. (2018)'de konaklama tesislerinin yetersizliğinden bahsetmektedir.

Son olarak Kuyucak Köyü'nün yaratıcı turizm tanıtım çalışmalarının yetersiz olduğu belirlenmiştir. Katılımcılar hem yaratıcı turizm hem de genel olarak Kuyucak Köyü'nün tanıtım çalışmalarının yetersiz olduğundan bahsetmektedir. Ziyaretçilerin sosyal medya paylaşımları ile Kuyucak Köyü'nün tanınırlık elde ettiği katılımcılar tarafından dile getirilmektedir. Akşap (2018), Kuyucak Köyü'nün tanıtım çalışmalarının artırılması için çalışmalar yapılması gerektiğini belirtmektedir.

Araştırmanın bulguları doğrultusunda birtakım öneriler belirlenmiştir. İlk olarak Kuyucak Köyü'nün yaratıcı turizm kapsamında kullanılması mümkün olarak faaliyetlerin ve ürünlerin önemini yerel halka aktarılması gerekmektedir. Yerel halkın bu faaliyet ve ürünleri turistlere sunması için yönlendirme çalışmaları yapılmalıdır. Bir başka deyişle, yerel halka yaratıcı turizm işleyişi öğretilmelidir. İkinci olarak, konaklama tesislerinde bölgeye özgü yapıların geliştirilmesi gerekmektedir. Son olarak, yaratıcı turizm kapsamında Kuyucak Köyü'nün tanıtım çalışmasına önem verilmelidir.

Bu araştırmanın bazı sınırlılıkları vardır. Katılımcıların çoğunluğu erkek bireylerden oluşmaktadır. Kuyucak Köyü'nün yaratıcı turizm potansiyeli nitel araştırma yöntemi ile belirlenmiştir. Bu yüzden gelecek araştırmalarda kadın bireylerin sayıca fazla olmasına dikkat edilerek benzer araştırmalar yapılabilir. Nicel araştırma yönteminin kullanılması ile de yaratıcı turizm konusu tekrardan çalışılabilir.

Kaynakça

- Akdu S. (2019). Sürdürülebilir turizm gelişimi ve yaratıcı turizm. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi*, 10(EkSayı), 132-139.
- Akpulat, N. A., & Üzümcü, T. P. (2020). Geleneksel Türk El Sanatlarının Yaratıcı Turizm Kapsamında Değerlendirilmesi: Ödemiş Yerel Halkının Bakış Açısı. *International Journal of Social and Humanities Sciences Research (JSHSR)*, 7(51), 584-597.
- Akşap, Y. (2018). Gastronomik bir değer olarak lavanta. *Uluslararası Global Turizm Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 32-41.
- Akşit Aşık, N. (2014). Yaratıcı (Kreatif) Turizm. *Journal of International Social Research*, 7(31), 786-795.
- Altınay, M. & Dinçer, F. İ. (2017). Geleneksel El Sanatlarının Yaratıcı Turizm Kapsamında Değerlendirilmesi. *Journal of Recreation and Tourism Research*, 4(Special Issue 1), 343-352.
- Bernard, H. R. (2017). *Research methods in anthropology: Qualitative and quantitative approaches*. Rowman & Littlefield
- Bozok, D., & Karaman, R. (2018). Isparta lavantasının kırsal turizm kapsamında SWOT analizi yöntemiyle değerlendirilmesi: Kuyucak köyü örneği. *International Journal of Social and Economic Sciences*, 8(2), 27-33.
- Ceylan, S., & Somuncu, M. (2021). Lavanta Tarımında Tarım Turizmine: Kuyucak (Isparta) ve Akçaköy (Burdur) Örneği. *Uluslararası Kırsal Turizm ve Kalkınma Dergisi (IRTAD)*, 5(1), 50-72.
- Creswell, J. W. (2013). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches*. Sage.
- Dean, D., & Suhartanto, D. (2019). The formation of visitor behavioral intention to creative tourism: the role of push-Pull motivation. *Asia Pacific Journal of Tourism Research*, 24(5), 393-403.

- Duxbury, N., & Richards, G. (2019). Towards a research agenda for creative tourism: Developments, diversity, and dynamics. *A research agenda for creative tourism*, 1-14.
- Duxbury, N., Bakas, F. E., Vinagre de Castro, T., & Silva, S. (2020). Creative tourism development models towards sustainable and regenerative tourism. *Sustainability*, 13(1), 2.
- Ergen, F. D. (2022). Kırsal Turizm Bölgesindeki İşletme Sahiplerinin Bakış Açısıyla Turist Davranışlarının Değerlendirilmesi: Kuyucak Köyü Örneği. *Journal of Academic Tourism Studies*, 3(1), 59-71.
- Gözgeç, H. (2017). Yaratıcı Turizm Kapsamında Şirince Köyü İçin Bir Uygulama Modeli Önerisi ve Köyün Yaratıcı Turizm Kaynakları. II. In *Mediterranean International Congress on Social Sciences, October* (pp. 10-13).
- Gülüm, E. (2015). Yaratıcı Turizm Halk Kültürü İlişkisi ve Yerelin Popülerleşmesi. *Millî Folklor*, 105, 87-98.
- Güven, A. (2016). Yaratıcı turizm kapsamında Antalya ili turizm kaynaklarının değerlendirilmesi. In *3rd International Congress on Social Sciences* (pp. 326-336).
- Hung, W. L., Lee, Y. J., & Huang, P. H. (2016). Creative experiences, memorability and revisit intention in creative tourism. *Current Issues in Tourism*, 19(8), 763-770.
- Ilincic, M. (2014). Benefits of creative tourism-the tourist perspective. *Alternative and creative tourism*, 99-113.
- Ivanova, P. (2013). Creativity and sustainable tourism development. *Икономика* 21, 3(2-ENG), 108-120.
- Jelincic, D. A., & Zuvela, A. (2012). Facing the challenge? Creative tourism in Croatia. *Journal of Tourism Consumption and Practice*, 4(2), 78-90.
- Karademir, N. (2022). Kahramanmaraş'ta Yaratıcı Turizm. *Social Sciences Studies Journal*, 8(99), 1892-1909.
- Kılınç, İ. (2022). Isparta'da Kırsal Turizmin Gelişimi: Kuyucak Köyü Örneği. *Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(1), 261-275.
- Küpeli, T. Ş. (2017). Yaratıcı Ekonomide Turizm Sektörünün Yeri: Yaratıcı Turizm Faaliyetlerine Yönelik Bir Değerlendirme. *Gazi Üniversitesi Turizm Fakültesi Dergisi*, (1), 22-51.
- Maitland, R. (2010). Everyday life as a creative experience in cities. *International Journal of Culture, Tourism and Hospitality Research*, 4(3), 176-185.
- Marshall, M. N. (1996). Sampling for qualitative research. *Family practice*, 13(6), 522-526.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. Sage.
- Ohridska-Olson, R. V., & Ivanov, S. H. (2010, September). Creative tourism business model and its application in Bulgaria. In *Proceedings of the Black Sea Tourism Forum/Cultural Tourism-The Future of Bulgaria*.
- Okutan, Y. A. (2022). Yeni Nesil Bir Turizm Ürünü Olarak Yaratıcı Turizm. *Social Mentality and Researcher Thinkers Journal (Smart Journal)*, 8(56), 561-568.
- Ongun, U., Gövder, B., & Kösekahyaoglu, L. (2018). Kırsal turizm kapsamında yerel halkın beklentileri: Isparta Kuyucak Lavanta Vadisi örneği. *Turar Turizm ve Araştırma Dergisi*, 7(2), 43-58.
- Richards, G. and Raymond, C. (2000). Creative tourism. *ATLAS News*, 23, 16-20.
- Richards, G. and Wilson, J. (2006). Developing creativity in tourist experiences: a solution to the serial reproduction of culture?. *Tourism Management*, 27, 1408-1413.
- Richards, G. (2011). Creativity and tourism: The state of the art. *Annals of tourism research*, 38(4), 1225-1253.
- Richards, G. (2019). Creative tourism: opportunities for smaller places?. *Tourism and Management Studies*, 15(Special Issue), 7-10.
- Tarhan, Y., Açıksöz, S., & Çelik, D. (2019). Lavanta tarımı ve sürdürülebilir kalkınma: Isparta/Keçiborlu-Kuyucak köyü örneği. *Bartın University International Journal of Natural and Applied Sciences*, 2(2), 216-227.
- Tan, S. K., Luh, D. B., & Kung, S. F. (2014). A taxonomy of creative tourists in creative tourism. *Tourism Management*, 42, 248-259.
- Türkiye Turizm Portalı (Erişim Tarihi: 12.05.2024)., <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/isparta/gezilecekyer/kuyucak-koyu-lavanta-tarlalari>.
- Şahin, F. & Gürbüz, S. (2018). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık
- UNESCO, 2006. Towards Sustainable Strategies for Creative Tourism. Discussion Report of the Planning Meeting for 2008, International Conference on Creative Tourism, Santa Fe, <http://unesdoc.unesco.org/images/0015/001598/159811e.pdf>
- Uzun, H., & Demir, Ş. Ş. (2019). Marka kent Isparta üzerine bir araştırma. *Suleyman Demirel University Journal of Faculty of Economics & Administrative Sciences*, 24(2). 171-186.
- Yordam, S., & Düşmezkalender, E. (2019). Toplum Temelli Turizm: Lavanta Kokulu Köy Örneği. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 3(4), 1211-1227.
- Zoğal, V., & Emekli, G. (2017). Yaratıcı Turizme Kavramsal ve Coğrafi Bir Yaklaşım. *Ege Coğrafya Dergisi*, 26(1), 21-34.